

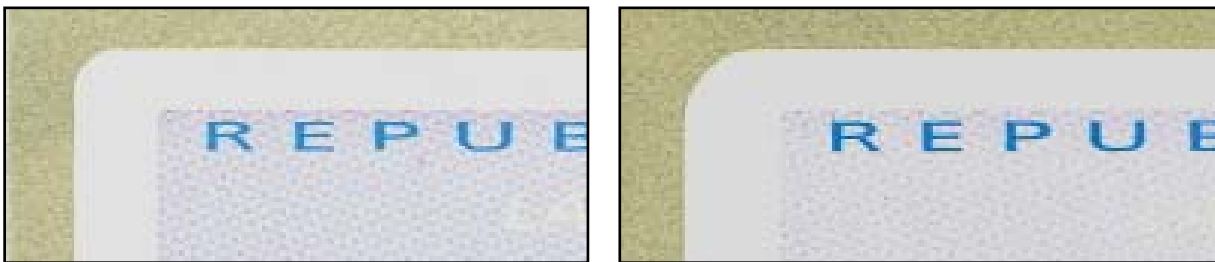
In Bulletin 136, blz. 32-36 (augustus 2007) en 142, blz. 33-36 (februari 2009) heeft Hens Wolf op een gedegen manier systematisch het boeiende verzamelgebied van de zelfklevende loketstroken in Frankrijk beschreven. Het is ook een zeer uitgebreid verzamelgebied, waarbij vooral de stroken met de papieren vliegtuigjes erop voor veel verscheidenheid gezorgd hebben.

De stroken met de papieren vliegtuigjes erop zijn vanaf 2000 in gebruik. Ze worden gebruikt voor frankering, bijfrankering en wanneer een stuk al gefrankeerd is als aantekenstrook (waarde: €0,00).

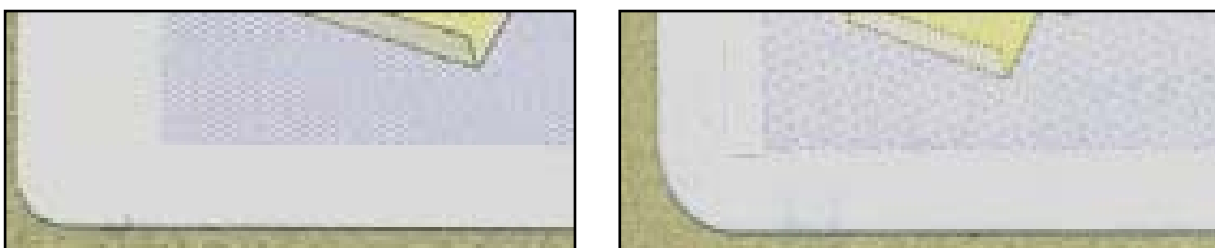
De stroken zijn in vele miljoenen exemplaren verschenen op gewoon en thermisch papier, met en zonder fosforbalken en in een bonte schakering grijs-, blauw-, geel- en roze-tinten. Zoveel kleurtinten kan ook niet anders bij zo'n lange looptijd. En er is dan ook regelmatig bij het drukken iets misgegaan. Zo heb ik een strook waar de zwarte kaderlijnen rond de vliegtuigjes ontbreken.

De waarde aanduiding op de stroken is in FRF/EUR, na 1 januari 2002 in EUR/FRF en vanaf 2006 geleidelijk aan EUR. Er zijn verschillende printers gebruikt, die elk een eigen lettertype laten zien. Vanaf juni 2004 hebben de stroken een smaller zegelbeeld. Vanaf die tijd worden er ook brede fosforbalken gebruikt.

De stroken zijn aanvankelijk alleen in offset gedrukt. Tot 2007 heeft het gebruikte raster een hoek van 20°. Na 2007 komt ook 75° voor. In 2008 zijn er stroken in boekdruk verschenen, met ronde en spitse hoeken (Afb.1). De offsetdruk is gelijkmatiger en de boekdruk is vlekkeriger en heeft rafelige randen (Afb.2).

Afb.1: Stroken in boekdruk met spitse en ronde hoeken

Afb.2: Verschil tussen offsetdruk en boekdruk

De stroken zijn in twee vormen gedrukt: nl. in velletjes van zes en aan de rol. Ze worden ook op verschillende locaties gebruikt, nl. in de Bureaux des Postes (postkantoren) en bij de Agences Postales Communales (postagentschappen in gemeenten).

1: Stroken op de Bureaux des Postes (postkantoren) aangemaakt

Op de postkantoren zijn velletjes van twee maal drie stroken gebruikt. De gegevens die op de strook worden geprint zijn deels standaard. De variabele gegevens worden via een terminal ingevoerd. Een momenteel veel gebruikte printer is de Olivetti PR2 Enhanced (afb.3). De terminal en printer maken deel uit van het kantorennetwerk van La Poste. De printer heeft aan de zijkant een gleuf, waar het vel met de stroken of een formulier moet worden ingevoerd.

De standaardgegevens zijn door de medewerkers programmeerbaar. Zo is in Audun-le-Tiche (Dep. Moselle) bij gelegenheid van deelname aan het Fête du Timbre 2008, dit in de standaardtekst vermeld (Afb.4).

Afb.3: Olivetti PR2 Enhanced loketprinter

Afb. 4: Strook met gelegenheidstekst

Ook het voorbedrukken van de stroken met een afbeelding is gebeurd. Onder andere in Déville-lès-Rouen bij gelegenheid van de uitgifte van een postzegel ter herdenking van de sterfdag van de politicus Pierre Bérégovoy, geboren in Déville-lès-Rouen (Dep. Seine Maritime) (Afb.5).

Uit de schrijfwijze van de plaatsnaam blijkt dat de in Frankrijk veel voorkomende accenten en verbindingsstreepjes in de stroken worden weggelaten.

Afb.5: Strook met tevoren opgedrukte afbeelding

2: Stroken op de Agences Postales Communales (postagentschappen in gemeenten) aangemaakt

Op 28 april 2005 hebben La Poste en de Association des Maires France (Vereniging van burgemeesters) een overeenkomst gesloten waarbij in zeer kleine gemeenten tot oprichting van een Agence Postale Communale (APC) of Intercommunale kon worden overgegaan. La Poste had omwille van de rentabiliteit al veel kantoren in kleine dorpen gesloten en moest om bedrijfseconomische redenen hiermee doorgaan.

Afb.5: APC in het gemeentehuis van Sigournais (Vendée) - 828 inwoners (31-12-2006)

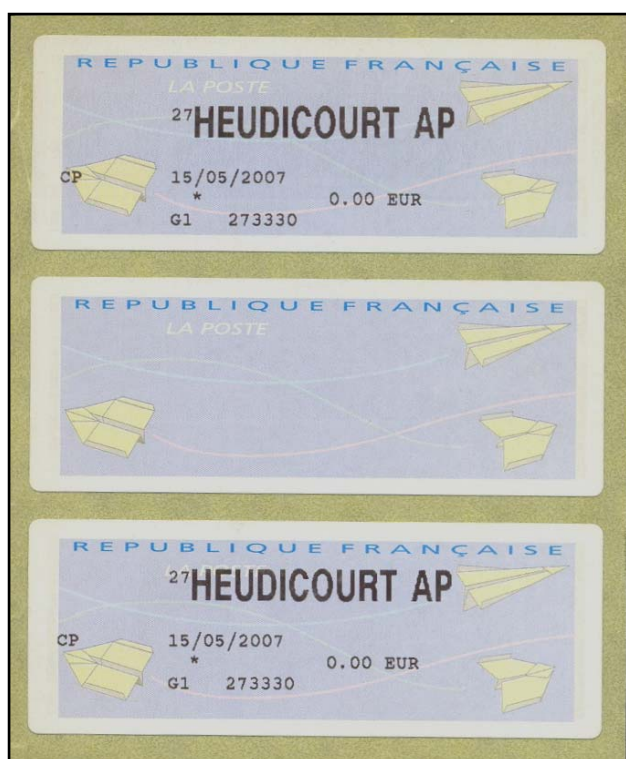
Afb.6: APC in Novion-Porcien (Ardennes) - 494 inwoners (31-12-2006) Foto:www.cg08.fr

Er werd afgesproken dat het APC in het gemeentehuis gevestigd zou worden en dat het door gemeentepersoneel bediend zou worden (Afb.5 en Afb.6). La Poste bleef verantwoordelijk. Vanuit een postkantoor in de omgeving had een zgn. responsable het toezicht.

Overeengekomen werd dat door la Poste een bedrag van €800,- per maand vergoed zou worden. Het APC moest dan wel 60 uur per week open zijn. Het minimum aantal uren voor een APC bedroeg 40 uur per week. De vergoeding werd dan minder. De vergoeding werd hoger (€100,- per maand) wanneer het APC binnen een ZRR (Zone de Revitalisation Rurale) of ZUS (Zone Urbaine Sensibles) viel. ZRR en ZUS zijn gebieden die een bepaalde stimulering behoeven. Ook wanneer er een Agence Postale Intercommunale (API) werd opgericht bedroeg de vergoeding €900,- per maand.

De dienstverlening was gelijk aan die van het traditionele postkantoor. Er was financiële dienstverlening en in de toekomst zou het mogelijk worden ook treinkaartjes en vliegtickets te verkopen.

Het APC beschikte over een pc, modem, weegschaal en printer (Zie Afb.6). De pc was als een terminal verbonden met het aparte netwerk van La Poste: Postacom. De printer is een zgn. labelprinter. De loketstroken die geprint worden zitten dan ook op een rol, dezelfde rollen als bij de publieksautomaten (LISA) (Afb.7). Het papier is thermisch, heeft fosoforbalken en is vervaardigd in offset- of boekdruk.

De hiernaast afgebeelde proefstrook is gemaakt in het APC te Heudicourt, op de dag van ingebruikname van het APC.

Voor de plaatsnaam staat het arrondissementsnummer: 27 en achter de plaatsnaam de afkorting AP (Agence Postale).

Links van de datum staat CP (= Colis Postaux). Dit duidt erop dat er ook postpakketten met loketstroken worden gefrankeerd, terwijl de postkantoren hiervoor over speciale etiketten beschikken.

Onder de datum staat een asterisk, omdat de tijd niet geprogrammeerd is.

Links onder de asterisk staat G1 (Guichet 1 = loket 1) en rechts staat de INSEE-code aangevuld met een cijfer 0. Het is de plaatscode die gebruikt wordt door het Institut National de la Statistique et des Etudes Economiques. Deze code lijkt echter verdacht veel op de postcode. Het plaatsje Heudicourt heeft als postcode: 27860 en als INSEE-code: 273330.

Afb.7: Proefstrook uit APC-printer

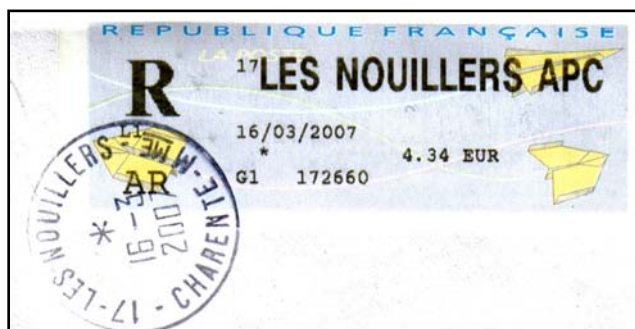
Bij de stroken afkomstig van een APC is de plaatsnaam groot weergegeven. Soms kan een plaatsnaam er dan ook niet helemaal op. Als voorbeeld het 819 inwoners tellende plaatsje Sainte-Croix-du-Mont. In plaats van Mont staat er slechts een M. Daarachter is nog de A van AP zichtbaar (Afb.8).

Afb.8: Strook van Sainte-Croix-du-Mont

Toch zijn er ook stroken waar achter de plaatsnaam in plaats van AP, APC staat (Afb.9). Er zijn ook verschillende lettertypen in gebruik. Vergelijk de R (Recommandé) van afb.9 met die van afb.10. Trouwens de tekst is over het geheel vetter.

Afb. 9: Plaatsnaam met APC

Afb.10: Stroom met ander lettertype

Uit deze derde aflevering over de Loketstroken in Frankrijk blijkt dat het een enorm uitgebreid verzamelgebied betreft. Met tekens nieuwigheden die vragen om studie en er zelfs voor zorgen dat je tijdens de vakantie toch op zijn minst bij een APC binnen geweest moet zijn om met eigen ogen te zien en te horen hoe het nu echt werkt. Gelukkig ben ik nog steeds aardige Fransen tegengekomen die mij langzaam pratend het een en ander uitgelegd hebben.

Helaas worden te veel loketstroken als niet verzamelwaardig weggegooid. Doodzonde. Maar gelukkig is er op internet wel het een en ander te vinden. Een goede site hiervoor is de veilingsite www.delcampe.com. Je kunt er voor een luttel bedrag de leukste dingen vinden.

Leo de Kaper, april 2009